

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 012454 13 U
Sarajevo, 21.05.2014. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jadranke Brenjo, kao predsjednika vijeća, Šahbaza Džihanovića i Branimira Orašanina, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Razije Behlulović, u upravnom sporu tužitelja Općinski sud Travnik, zastupan po Kantonalnom javnom pravobranilaštvu Vitez, protiv rješenja broj: UP2 03-1-37-3-19/12 EM, od 14.01.2013. godine, tužene Bosna i Hercegovina-Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka, u upravnoj stvari neovlaštenog obrade ličnih podataka, na nejavnoj sjednici održanoj dana 21.05.2014. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tužene Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH, broj: UP2 03-1-37-3-19/12 EM, od 14.01.2013. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužitelja izjavljena na rješenje inspektora Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH broj: UP1 03-1-37-3-148/12 EM od 20.12.2012. godine, kojim se: stavom I. dispozitiva rješenja, zabranjuje tužitelju da u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata obrađuje dodatne lične podatke ovlaštenih lica /zastupnika osim imena i prezimena, položaja u okviru subjekta i nivoa ovlaštenja; stavom II. rješenja nalaže se tužitelju da izvrši brisanje svih ličnih podataka ovlaštenih lica /zastupnika poslovnih subjekata koji prelazi obim tačke I. dispozitiva, objavljenih u rješenjima o registraciji u elektronskoj formi putem službene internet stranice JP NIO „Službeni list“ Bosne i Hercegovine, dok je stavom III. Istog rješenja, tužitelj obavezan da u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja, pismeno obavjesti tuženog o poduzetim mjerama u vezi sa provođenjem tačke I. i II. Dispozitiva rješenja.

Blagovremeno podnesenom tužbom za pokretanje upravnog spora, tužitelj osporava navedeno rješenje zbog povreda pravila postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i prekoračenja ovlaštenja sa prijedlogom da Sud BiH utvrdi da je rješenje Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH 14.01.2013.godine u suprotnosti sa zakonom te da se isto poništi. U tužbi se ističe da u upravnom postupku koji je prethodio donošenju prvostepenog rješenja nije postupljeno po pravilima postupka, da činjenično stanje nije poptupno i pravilno utvrđeno, a iz

utvrđenog činjeničnog stanja izveden je nepravilan zaključak što je sve rezultiralo pogrešnom primjenom materijalnog prava. Nadalje navodi da tuženi kao organ izvršne vlasti ne može sudu kao organu sudske vlasti nešto zabranjivati ili nalagati u pogledu njihovih odluka i to kad odlučuje o primjeni odgovarajućeg zakona u propisanim sudskim postupcima iz razloga što se sudska odluka može mijenjati i ukidati samo odlukom nadležnog drugostepenog suda po prethodno izjavljenom pravnom lijeku. Ističe da u predmetima koji se tiču referata registracije poslovnih subjekata se postupa i primjenjuje isključivo Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Federacije BiH i Pravilnik o tehničkoj upotrebi glavne knjige registra u elektronskom obliku za registraciju poslovnih subjekata FBiH. Navedni propisi za sud su *lex specialis* i kao takvi obavezujući za sud a i u odnosu na druge zakone sud je kod upisa u sudski registar obavezan da primjenjuje *lex specialis* za tu oblast pa se prilikom rješavanja predmeta registracije poslovnih subjekata ne može sudu nalagati ništa pripisivati povreda drugih zakona. Ističe da se obrada ličnih podataka vršila u skladu sa zakonskim propisima u obimu u kojem se obavezno pružuje tačan identitet osoba ovlaštenih za zastupanje poslovnih subjekata što je od velikog značaja za sigurnost i pouzdanost u pravnom prometu i da se kao takav ne treba mijenjati kroz nalog i zbranu od strane tuženog. Ističe da registar predstavlja matičnu knjigu poslovnih subjekata kao pravnih lica te pravno lice mora radi svog identiteta u registraciji sadržavati dovoljno podataka odnosno elementa na osnovu kojih će se moći identifikovati kao jedinstveni samostalni subjekt u pravnom prometu. Nadalje, navodi da fizička i pravna lica dobrovoljno i saglasno svojim izjavama volje osnivaju pravna lica i te podatke dostavljaju sudu na potpisanim prijavama i osnivačkim aktima te samim tim pristaju na položaj članova društva i lica ovlaštenih za zastupanje, a time stiču i status da budu učesnici u pravnom prometu, odnosno da njihovi podaci koji su neophodni za utvrđivanje identiteta budu sastavni dio rješenja kao legitimnog akta poslovnog subjekta. Rješenje o registraciji predstavlja pravni akt kojim se utvrđuje identitet poslovnog subjekta, odnosno njegovi elementi predstavljaju osnovne attribute pravnog lica. Postavlja se pitanje identifikacije zastupnika poslovnog subjekta ukoliko bi na rješenju kao matičnom listu poslovnog subjekta bilo navedeno samo ime i prezime, bez bilo kakvih drugih podataka na osnovu kojih bi se moglo utvrditi o kojem se tačno i jasno fizičkom licu radi, odnosno koje je lice direktor poslovnog subjekta jer direktor u ime poslovnog subjekta zaključuje pravne poslove pa je njegovo ime od značaja za sigurnost u pravnom prometu. Nadalje, ističe da je članom 59. stav 2. Zakona o registraciji poslovnih subjekata propisano da se rješenje izdaje na obrascu kako je propisano Pravilnikom pa bi postupanje suda suprotno ovom Pravilniku dovelo u pitanje zakonitost postupanja suda i zakonitost rješenja, ovo iz razloga što bi svako odstupanje od primjene navednog Zakona i Pravilnika predstavljalo bitnu povredu odredbi Zakona od strane suda. U konkretnom slučaju moglo bi se raspravljati o eventualnoj inkompatibilnosti Zakona ali sud nema ovlaštenja da isto utvrđuje i postupa suprotno odredbama Zakona. Tužitelj posebno ističe da je odredbom člana 6. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka utvrđeno da kontrolor može obrađivati podatke bez saglasnosti nosioca podataka ako je obrada ličnih podataka potrebna za ispunjenje zadataka koji se izvršavaju u javnom interesu. Smatra neosnovanim da se tužitelju kao sudu zabranjuje postupanje kako je to navedeno u prvostepnom rješenju jer bi navedeno postupanje trebalo biti usmjereno na izmjene Pravilnika a ne na zabranu postupanja sudova.

U odgovoru na tužbu, tužena Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka BiH Sarajevo, u cijelosti ostaje kod osporenog rješenja i smatra da tužbu treba odbiti kao neosnovanu.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH (Službeni glasnik BiH", broj:19/02 do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz slijedećih razloga:

Prema obrazloženju osporenog rješenja, tužena Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka je, saglasno članu 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka, (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i 89/11), u provedenom postupku ispitivala zakonitost obrade ličnih podataka, odnosno, po kom pravnom osnovu je postupano kada se u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata vrši obrada broja lične karte za državljane BiH, odnosno putne isprave za strance, kao i tačne adrese prebivališta ovlaštenih lica/zastupnika poslovnih subjekata. Nakon izvršene analize sadržaja objavljenih rješenja Agencija je pokrenula postupak kontrole zakonitosti obrade ličnih podataka te u cilju poptunog i tačnog utvrđenja činjeničnog stanja izvršila vanredni inspekcijski nadzor u sjedištu Suda o čemu je sačinjen i zapisnik. Prilikom inspekcijskog nadzora inspektor je izvršio uvid u spise, te na taj način utvrdio da Sud u rješenjima o registraciji vrši obradu broja lične karte ili putne isprave i adresu prebivališta, a da je Zakonom o registraciji poslovnih subjekata FBiH (Službeni glasnik BiH", broj: 27/05 i 43/09) propisano da nadležni sud ovlašten i dužan tražiti samo one podatke predviđene tim zakonom i Okvirnim zakonom. Prema navednom, sadašnji način obrade ličnih podataka pred Sudom predstavlja kršenje odredbe člana 4. stav 1. tačka a) Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i 89/11) prema kojem je kontrolor obavezan da lične podatke obrađuje na pravčan i zakonit način, a u konkretnom slučaju zakonom nije propisan način obrade ličnih podataka kako to kontrolor čini. U vezi sa navednim tuženi je utvrdio da obrada ličnih podataka na način da se objavljuju brojevi ličnih karata, odnosno putnih isprava i tačnih adresa prebivališta, boravišta ovlaštenih lica nije u skladu sa principima iz člana 4. stav 1. tačka c) Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i 89/11). Dakle, da bi se mogla vršiti obrada ličnih podataka na način da se objavljuju brojevi ličnih karata odnosno putnih isprava i tačnih adresa prebivališta, boravišta ovlaštenih lica na način da se isti objave u rješenjima o registraciji nužno je da zakon propiše takvu obradu. Tuženi je u obrazloženju osporenog riješenja naglasio da se prvostepno rješenje odnosi na obradu ličnih podataka u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata, a ne na obradu podataka u postupku registracije u cjelini pa se izvršenjem dispozitiva prvostepnog rješenja buduća obrada ličnih podataka ovlaštenih lica i zasupnika u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata vraća u okvir koji je propisan Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u FBiH (Službeni glasnik BiH", broj: 27/05 i 43/09), te se istovremno otklanjaju posljedice prekomjerne obrade ličnih podataka, te je konačno, žalbu tužitelja u cijelosti odbila kao neosnovanu. U vezi sa razrješenjem konkretne upravne stvari, tužena Agencija smatra da je nužno imati u vidu propise Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH", broj: 49/06,76/11 i 89/11) prema kojem je cilj ovog zakona, da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na tajnost u pogledu ličnih podataka koji se na njih odnose. Principi zakonite obrade ličnih podataka propisani su članom 4. do 21 ovog zakona.

Prema stanovištu ovog suda, pravilno je postupila tužena Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH kada je žalbu tužitelja odbila kao neosnovanu. Ovo iz razloga što je Zakonom o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH, broj: 49/06,76/11 i 89/11), propisano da je cilj ovog Zakona da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, osigura zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na tajnost u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose. Zakonom se osniva Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, utvrđuje njena nadležnost, organizacija i upravljanje, kao i druga pitanja značajna za njen rad i funkcioniranje. Prema članu 2. ovog Zakona, ovaj Zakon se primjenjuje na lične podatke koje obrađuju svi javni organi, fizička i pravna lica, osim ako drugi zakon ne nalaže drugačije. Pravilno je odlučila tužena Agencija kada je osporenim rješenjem potvrdila prvostepno rješenje kojim je utvrđeno da se u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata vrši prekomjerana obrada ličnih podataka, a koja nije propisana Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji BiH (Službeni glasnik BiH, broj: 27/05 i 43/09), iz razloga što je prema članu 4. stav 1. a) istog Zakona, kontrolor obavezan da lične podatke obrađuje na pravičan i zakonit način.

Prema Zakonu o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Federacije BiH“ broj:27/05. I 43/09), Registar je baza podataka koja sadrži podatke i isprave o subjektima upisa koji su obavezni registrirati se u skladu sa odredbama ovog Zakona, a sastoji se od Glavne knjige registra i zbirke isprava registra. Glavna knjiga registra je javni dio Registra koji sadrži podatke o subjektima upisa propisane ovim Zakonom, a vodi se u elektronskom i štampanom obliku. Glavnu knjigu registra u štampanom obliku vodi sud nadležan prema sjedištu poslovnog subjekta. Takodjer, prema istom zakonu, Zbirka isprava registra je dio registra koji sadrži isprave na osnovu kojih je izvršen upis podataka o subjektima upisa u glavnu knjigu registra, te i druge dokaze dostavljene i sastavljene u postupku upisa u registar, kao i odluke donesene u postupku upisa u registar, dok je Izvod iz registra ovjerena isprava koja se izdaje na zahtjev zainteresiranog lica na propisan način, a sadrži traženi podatak odnosno podatke koji se nalaze u Glavnoj knjizi registra za pojedinačnog subjekta upisa koji važe u određenom trenutku odnosno vremenskom periodu. Takodjer, članom 59. ovog Zakona, propisan je izgled i sadržaj rješenja o registraciji prema kojem, rješenje o upisu u registar sadrži: naziv i pečat mjerodavnog registarskog suda, ime i prezime sudije, datum donošenja rješenja i obavezne podatke utvrđene članom. od 13. do 21. ovoga Zakona, a izdaje se na obrascu koji sadrži osnovne javne podatke o subjektu upisa. Tako prema članu 13. ovog Zakona, nadležni registarski sud u Glavnu knjigu Registra unosi opšte podatke o poslovnim subjektima i to: fima i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište (svih) osnivača/vlasnika subjekta upisa; predmet upisa; datum, dan i sat prijema prijave za upis; firma i sjedište subjekta upisa; skraćena oznaka firme subjekta upisa; matični broj subjekta (MBS) i porezni identifikacijski broj; oblik subjekta upisa; naziv, broj i datum notarski obrađenog akta o osnivanju subjekta upisa; ime, prezime i položaj ovlaštenog predstavnika/zastupnika subjekta upisa; obim ovlaštenja ovlaštenoga predstavnika/zastupnika subjekta upisa; visina ugovorenog (upisanog) osnovnoga kapitala; visina uplaćenog kapitala u novcu, vrijednost kapitala u stvarima i pravima; procentualno učešće pojedinačnog osnivača u kapitalu subjekta upisa (u novcu, pravima i stvarima); djelatnost subjekta upisa sa šiframa odjeljaka djelatnosti predviđenim vrijedećom klasifikacijom djelatnosti, dok se propisima člana 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20. i 21. istog zakona, reguliše unošenje u Glavnu knjigu Registra podataka koji se odnose na upis dijelova subjekata upisa i

medjusobno povezanih subjekata i statusnih promjena; registraciju podružnice ili poslovne jedinice subjekta upisa; podaci o supsidijarnim društvima; podaci u slučaju spajanja dva ili više subjekata upisa; registraciju pripajanja jednog ili više subjekata upisa drugom subjektu upisa, odnosno podjele subjekata upisa; registraciju promjene oblika subjekata upisa, kao i registraciju podataka o prestanku-brisanju subjekata upisa. Iz navedenih zakonskih propisa jasno proizilazi da se Opšti kao i posebni i drugi podaci o subjektima upisa propisani ovim Zakonom sadrže u Registru, odnosno u Glavnoj knjizi registra, te da rješenje o registraciji poslovnih subjekata, saglasno navedenim kao i relevantnim propisima Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 49/06 do 89/11), ne treba da sadrži lične podatke u vezi sa licima ovlaštenim za zastupanje, osim podataka o njihovom imenu, prezimenu i položaju ovlaštenog predstavnika/zastupnika subjekta upisa te obimu ovlaštenja ovlaštenoga predstavnika/zastupnika subjekta upisa, iz razloga jer se u skladu članom 4. citiranog Zakona, lični podaci obraduju samo u mjeri i obimu koji je neophodan za ispunjenje određene svrhe. Vodjenjem registra od strane nadležnog suda u skladu sa sadržajem Registra propisanim članom 8. do 13. Okvirnog zakona o registraciji poslovnih subjekata u Bosni i Hercegovini i članom 10. do 21. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine, ispunjene su nadležnosti suda utvrdjene citiranim zakonskim propisima, a izdavanjem rješenja o registraciji poslovnih subjekata na obrascima u skladu sa Pravilnikom o upotrebi Glavne knjige Registra u elektronskom obliku koji je donesen od strane Federalnog ministarstva pravde, a koje rješenje treba sadržavati obavezne javne podatke u skladu sa članom 59. stav 2. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji BiH, u cijelosti se osigurava i obaveza kontrolora, u konkretnom slučaju nadležnog suda, koji samostalno ili zajedno sa drugim organom, vodi, obradjuje i utvrđuje svrhu i način obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili drugog propisa. Pri tome, treba imati u vidu član 4. Okvirnog zakona o registraciji poslovnih subjekata u Bosni i Hercegovini, („Službeni glasnik BiH“ broj. 27/05 i 43/09), kao i član 4. istog Zakona Federacije BiH, kojima se propisuju Načela registracije, a prema načelu javnosti, svako može, bez dokazivanja pravnog interesa, razgledati podatke upisane u Glavnoj knjizi Registra i javne podatke iz Zbirke isprava Registra, te zahtijevati da mu se izda izvod, odnosno prijepis javnih podataka iz Zbirke isprava Registra, a jedino se zakonom propisuje kada je za uvid ili pribavljanje izvoda iz Zbirke isprava iz Registra neophodno dokazivanje pravnog interesa. Shodno navednom, i prema stanovištu ovog Suda, svi dodatni lični podaci lica ovlaštenih za zastupanje poslovnog subjekta, broj lične karte ili putne isprave, adresa prebivališta ili boravišta i ime i prezime ovlaštenih lica/zastupnika poslovnih subjekata koji se sadrže u rješenjima o registraciji poslovnih subjekata, izdatih od strane tužitelja, predstavljaju podatke koji nisu neophodnu u smislu citiranih propisa Okvirnog zakona o registraciji poslovnih subjekata u BiH i Zakona o registraciji poslovnih subjekata Federacije BiH (Službeni glasnik BiH“, broj: 27/05 i 43/09), spadaju u domen prekomjerene obrade ličnih podataka i takvo postupanje tužitelja nije u skladu sa članom 4. stav 1. tačka c) Zakona o zaštiti ličnih podataka (Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06,76/11 i 89/11), pa je prvostepeno kao i osporeno rješenje tužene Agencije pravilno i zakonito.

Iz istih razloga, nije osnovan ni prigovor tužitelja da je Pravilnikom o elektronskoj knjizi propisana forma i izgled rješenja o registraciji te da bi drugačije postupanje tužitelja kao nadležnog suda predstavljalo kršenje Pravilnika, odnosno, da bi se dovelo u pitanje zakonitost postupanja suda i zakonitost donesenih rješenja. S tim u vezi, ovo sudsko vijeće ukazuje i na propise člana 84. stav 1. citiranog Zakona, prema kojem je Federalno ministarstvo dužno osigurati tehničku ispravnost,

održavanje i trenutnu isporuku elektronskih podataka glavne knjige i registra kao i funkcioniranje sistema registracije, te da će federalni ministar pravde u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propis o tehničkoj upotrebi glavne knjige registra u elektronskom obliku. Naime, nesporno je da je prema navedenom zakonskom propisu, doneseni Pravilnik podzakonski akt tehničkog karaktera, niže je pravne snage od zakona i kao takav ne može propisati obradu ličnih podataka koja nije propisana Zakonom.

Kako je predmet ovog upravnog spora ocjena zakonitosti konačnog upravnog akta tužene Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH koji se odnosi na zakonitost obrade ličnih podataka lica ovlaštenih za zastupanje poslovnog subjekta sadržanih u rješenju o registracijih poslovnih subjekata, te kako ostali prigovori tužitelja nisu od značaja za pravilno i zakonito rješenje konkretne pravne stvari, a o istima osporeno ješenje sadrži relevantna obrazloženja, ovaj sud je stanovišta da je tužena Agencija postupala u skladu sa njenim nadležnostima iz člana 40. Zakona o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06,76/11 i 89/11), kao i da je provedeni postupak inspekcijskog nadzora i naloženih mjera u skladu sa utvrđenim činjeničnim stanjem a što je sadržano u Zapisniku o kontroli od 13.12.2012.godine, u konkretnom slučaju, proveden u skladu sa relevantnim odredbama navedenog Zakona, iz kojih razloga je primjenom člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj:19/02 do 74/10), donio odluku kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Razija Behlulović

